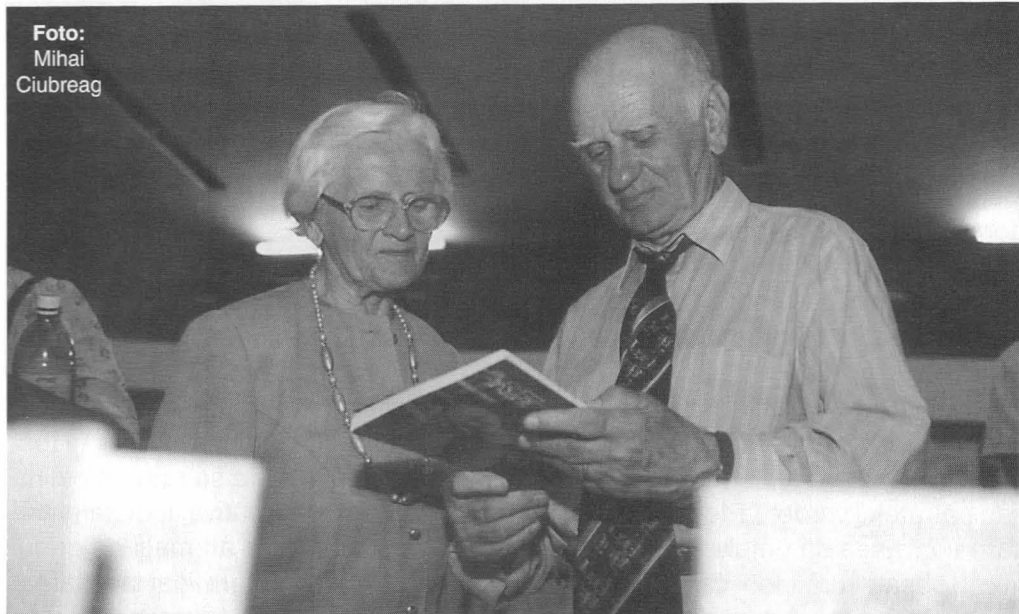

Foto:
Mihai
Ciubreag

Portret de spectator

Un maestru al scenei spunea odată că dacă există pe pământ trei oameni, doi fac teatru și al treilea privește. Am văzut oameni care ard pe scenă și oameni care ard în săli de teatru. Care cresc și merg mai departe în virtutea câtorva izbânzi. Un dor intractabil, o muncă sisifică, un prieten, o emoție a clipei. Oameni de care ai putea oricând să-ți aduci aminte. Am întâlnit la Mangalia doi dintre ei – soții Ioan și Valeria Ionașcu. Apariția lor era de poveste: cu părul alb, cu pași mărunți, sprijindu-se unul de celălalt, cu ochi blajini de bunici. Urmărind în fiecare seară toate evoluțiile, răbdători și plini de admirație, aveam senzația uneori că își privesc nepoții. Am vorbit cât pot vorbi trei oameni în câteva zile. Dintre care, ei erau teatru, iar eu îmi aduc aminte.

Ioan Ionașcu: Sunt severinean de proveniență. Soția este brașoveancă. Am început din 1935; eram în clasa a doua de liceu și frecventam teatrul împreună cu toată clasa. Atunci am văzut pentru prima oară marii actori ai țării – Ion Manolescu, George Vraca, Ion Finteșteanu, Gheorghe Ciprian, Beligan, Birlic, Angelescu, Caragiu, Dina Cocea, Lucia Sturdza Bulandra, mai apoi pe Dorina Lazăr, Ștefan Bănică, Diaconu, Iordache. Regret că nu mai sunt în viață oameni ca Atanasiu sau ca oricare dintre cei pe care i-am amintit la început. Îi stimez mult pe cei care joacă astăzi, pe o doamnă ca Ileana Stana Ionescu sau pe Carmen Stănescu. Mă gândesc și la pleiada de actrițe tinere – Monica Ghiuță, Mariana Buruiană... Citeam teatru ani de zile. Atunci când mi-au plecat nepoții în Germania, le-am oferit o grămadă de cărți de teatru.

Valeria Ionașcu: Și programe...

I.I.: Programe de teatru și operă, unde ne duceam permanent. Din '35 până în clipa de față nu am putut părăsi acest obicei. Îmi amintesc că în anii '50 eram căpitan la Cluj și stăteam la Casa Armatei, care semăna cu aceasta. Vizavi erau opera și teatrul. Alternam zilnic între ele.

V.I.: Un an de zile am stat acolo. Nu am renunțat în acest timp la ceea ce ne plăcea atât de mult. Aici am venit din prima seară a Galei și aș vrea să-i cunoaștem mai bine pe tineri, să le urmărim spectacolele. E greu să alegi dintre ei.

I.I.: Eram încântați. Acum suntem amândoi brașoveni și în mine au rămas doi mari actori: Costache Babii și Mircea Andreescu. Stăm la doi pași de Teatrul „Sică Alexandrescu”, dar nu pentru asta ne ducem. Vreau să spun că ființa noastră este legată de teatru. Te înobilează, pur și simplu, te ridică deasupra unei medii umane. Am avut în liceu un filosof, îmi era diriginte. El spunea că orice pas făcut în cultură înseamnă libertate sau progres. Un om care nu este cult, care nu este legat de teatru nu este un om liber.

V.I.: Am fost contabilă, iar soțul meu ofițer, dar mi-a plăcut foarte mult să mă apropiu de artă. Câteodată am văzut și de trei ori un spectacol de teatru, operă, operetă. Toate piesele lui Everac...

I.I.: Caragiale, Mazilu, Baranga... un remember al celor pe care i-am cunoscut astfel și noi. Oamenii pe care îi vedem cum se dedică scenei sunt ca niște eroi. Am urmărit la copiii aceștia talentul, iscusința, dicția, dinamismul, dăruirea pe care au dovedit-o. Pot fi la un moment dat un exemplu, sunt un motor la ceea ce va fi mai departe. Este un act de curaj să participi la acest tip de concurs. Sper ca de câte ori se va mai organiza așa ceva să fim și noi prin preajmă. Acum ne pregătim pentru nunta de aur.

Grupa mică de la revistele *Scena* și *Teatrul azi* (Claudia LIPAN, Mirona HĂRĂBOR și Marinela ȚEPUȘ), vânzându-și produsul muncii